

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Smidigere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde for udenlandske arbejdstagere m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 2. oktober 2017, som ændret senest ved lov nr. 1691 af 26. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 a indsættes efter stk. 20 som nyt stykke:

»Stk. 21. En udlænding, der har opholdstilladelse efter stk. 2, kan udføre ulønnet frivilligt arbejde.«

Stk. 21 og 22 bliver herefter stk. 22 og 23.

2. I § 11 b indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på udlændinge, der på tidspunktet for overtrædelse af § 59, stk. 3, havde opholdstilladelse her i landet.«

3. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. En udlænding med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 3, 4 og nr. 12, litra b, er fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse. En udlænding med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1, 2, 5-8, 10, 11, og nr. 12, litra a, c og d, er fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

4. I § 44 a, *stk. 10*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan med henblik på at kontrollere, at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen overholdes, eller at en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, samkøre oplysninger fra egne registre med oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Denne lovs § 1, nr. 1 og 3, finder også anvendelse på udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse efter tidligere gældende bestemmelser i udlændingeloven.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Danmark skal være et åbent land for udlændinge, der vil udvikle, styrke og bidrage til det danske samfund. Det forudsætter, at reglerne for udenlandsk arbejdskraft er let håndterbare og ubureaukratiske.

Der har imidlertid været eksempler på sager, hvor udenlandske arbejdstagere har overtrådt reglerne ved at arbejde ved siden af den beskæftigelse, som danner grundlag for deres opholdstilladelse (hovedbeskæftigelse). Det gælder også, selvom der har været en klar sammenhæng mellem den udenlandske arbejdstagers hoved- og bibeskæftigelse, og selvom der har været tale om et begrænset antal timer. Sagerne afspejler, at de nuværende regler for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse er for ufleksible.

For at sikre den rette balance foreslås det med lovforslaget at smidiggøre reglerne for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, således at udlændinge med opholds- og arbejdstilladelse som forsker eller gæsteforsker – uden at skulle indgive særskilt ansøgning herom – fremadrettet får ret til at udføre bibeskæftigelse, hvis der er sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse. Det foreslås endvidere, at øvrige udlændinge med opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse – uden at skulle indgive særskilt ansøgning herom – fremadrettet får ret til at udføre bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med hovedbeskæftigelsen.

Det foreslås ligeledes, at udlændinge med opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse får ret til at udføre ulønnet frivilligt arbejde uden at indgive særskilt ansøgning herom.

Endelig foreslås det, at udlændinge, der har opholdstilladelse, og som straffes for ulovligt arbejde, ikke længere omfattes af den gældende karenperiode på 15 år i forbindelse med muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse. Udlændinge, der ikke har opholdstilladelse, og som straffes for at arbejde ulovligt, vil fortsat blive mødt med en karenperiode på 15 år.

2. Baggrund

Udlændingelovens grundlæggende udgangspunkt om, at en udlænding skal have arbejdstilladelse for at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, for at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller for mod eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet, fremgår af udlændingelovens § 13, stk. 1. Den nugældende formulering af udlændingelovens § 13 blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 226 af 8. juni 1983, og reglen går således årtier tilbage.

Nu har der dog været eksempler på sager, der viser, at de nuværende regler ikke har den fornødne fleksibilitet. Udlændinge med opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse skal således i dag i alle tilfælde indgive ansøgning om arbejdstilladelse til at udføre bibeskæftigelse. Dette gælder også, selvom bibeskæftigelsen har en klar sammenhæng med den udenlandske arbejdstagers hovedbeskæftigelse, og selvom der er tale om et begrænset antal timer.

Det ønsker Udlændinge- og Integrationsministeriet at lave om på.

Lovforslagets formål er at smidiggøre reglerne om arbejdstilladelse til bibeskæftigelse for udenlandske arbejdstagere. Endvidere ønsker regeringen at give udenlandske arbejdstagere ret til at udføre ulønnet frivilligt arbejde.

Lovforslagets formål er endvidere at ændre reglerne om en karenperiode i forbindelse med tidsubegrænset opholdstilladelse.

Som reglerne er i dag, er en udlænding, der bliver straffet for at arbejde ulovligt, afskåret fra at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse i 15 år. Det gælder uanset straffens karakter og størrelse og uanset, om udlændingen har udført ulovligt arbejde under et ophold med opholdstilladelse eller ej.

Det har vist sig, at bestemmelsen rammer unødigt hårdt. Der er således udlændinge, der har opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse her i landet, og som er afskåret fra at få tidsubegrænset opholdstilladelse i 15 år, fordi de har arbejdet for en anden arbejdsgiver end den arbejdsgiver, som opholds- og arbejdstilladelsen er stedfæstet til.

Også udlændinge, der er straffet for at have arbejdet ulovligt under et ophold som studerende eller au pair, vil i forbindelse med en eventuel senere ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse være afskåret herfra i 15 år.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der bør være bedre balance i reglerne. Alle udlændinge skal kunne straffes, hvis de arbejder ulovligt, men der bør i forhold til muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse skelnes mellem udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse her i landet, og udlændinge, som ikke har et egentligt opholdsgrundlag, når de arbejder ulovligt her i landet.

3. Lovforslagets hovedindhold

3.1. Smidigere regler for udenlandske arbejdstageres ret til bibeskæftigelse

3.1.1. Gældende ret

Det følger af udlændingelovens § 13, stk. 1, at udlændinge skal have arbejdstilladelse for at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, for at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller for mod eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet.

Det følger af udlændingelovens § 14, stk. 1, at bl.a. udlændinge med tidsubegrænset opholdstilladelse, flygtninge og familiesammenførte udlændinge er fritaget for krav om arbejdstilladelse. Disse grupper kan dermed arbejde uden begrænsning.

I udlændingelovens § 9 a, stk. 2, er oplyst, hvilke udlændinge, der kan meddeles opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse: Det gælder udlændinge, der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse inden for et fagområde, hvor der er mangel på kvalificeret arbejdskraft (den såkaldte positivliste), jf. § 9 a, stk. 2, nr. 1. Det gælder udlændinge, der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse med en årlig aflønning på et mindstebeløb, der i 2018-niveau udgør 417.793,60 kr. (den såkaldte beløbsordning), jf. § 9 a, stk. 2, nr. 2. Det gælder udlændinge, der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse som forsker på et universitet eller i en virksomhed i Danmark, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 3. Det gælder udlændinge, der har afsluttet en uddannelse på kandidat- eller masterniveau og er inviteret til at forske hos en privat eller offentlig forskningsinstitution uden at være ansat eller indskrevet på forskningsinstitutionen (gæsteforsker), jf. § 9 a, stk. 2, nr. 4. Det gælder udlændinge, der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse til et uddannelsesforløb i en virk-

somhed i Danmark med henblik på efter uddannelsesforløbets afslutning at udnytte de kompetencer, som uddannelsesforløbet har givet, i udlandet (trainee), jf. § 9 a, stk. 2, nr. 5.

Herudover gælder det udlændinge, der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse på baggrund af særlige individuelle kvalifikationer, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 6. Det gælder udlændinge, der er ansat på en boreplatform, et boreskib eller en anden sammenlignelig flytbar arbejdsplads, som kortvarigt kommer ind på dansk område, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 7. Det gælder udlændinge, der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse inden for landbrugsområdet som fodermester eller driftsleder, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 8. Det gælder udlændinge, der har afsluttet en dansk kandidat- eller ph.d.-uddannelse senest 6 måneder før ansøgningens indgivelse (etableringskort), jf. § 9 a, stk. 2, nr. 9. Det gælder udlændinge, hvis innovative forretningsplan med henblik på at drive selvstændig erhvervsvirksomhed er positivt vurderet af et uafhængigt ekspertpanel nedsat af Erhvervsstyrelsen, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 10. Det gælder udlændinge, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e, 9 m, 9 n eller 9 p nægtes forlænget efter § 11, stk. 2, jf. § 19, stk. 1, eller inddrages efter § 19, stk. 1, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold af længere varighed eller gennem en længere periode har drevet selvstændig erhvervsvirksomhed og beskæftigelsesmæssige eller erhvervsmæssige hensyn taler derfor (arbejdsmarkeds-tilknytning), jf. § 9 a, stk. 2, nr. 11.

Endelig gælder det udlændinge, der har indgået aftale eller fået tilbud om ansættelse i en virksomhed, som er certificeret, og hvor a) ansættelsen indebærer en årlig aflønning på et mindstebeløb, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 2, b) ansættelsen indebærer, at udlændingen skal arbejde som forsker, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 3, c) ansættelsen indebærer et uddannelsesophold på højt kvalificeret niveau eller d) udlændingens ophold i Danmark, der højst kan udgøre et ophold pr. år, ikke overstiger 3 måneder regnet fra udlændingens indrejse her i landet, jf. § 9 a, stk. 2, nr. 12.

En udlænding, der får opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, får en arbejdstilladelse, jf. § 25, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1197 af 26. september 2016 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen). Dette gælder dog ikke udlændinge med et etableringskort, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 9, da denne gruppe er fritaget for krav om arbejdstilladelse, jf. herved udlændingebekendtgørelsens § 24, stk. 1, nr. 8. En udlænding med et etableringskort kan således arbejde uden begrænsning. Arbejdstilladelse til de øvrige arbejdstagere efter § 9 a, stk. 2, gives med henblik på beskæftigelse i et bestemt arbejdsforhold, jf. udlændingebekendtgørelsens § 26, stk. 1, 1. pkt.

En arbejdstilladelse, der gives med henblik på beskæftigelse i et bestemt arbejdsforhold, indebærer, at udlændingen kun har ret til at arbejde for den arbejdsgiver, som opholds- og arbejdstilladelsen er givet på baggrund af. En udenlandsk arbejdstager, der ønsker at udføre arbejde, herunder frivilligt arbejde, for en anden arbejdsgiver, skal derfor søge om arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, jf. udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 1.

Det er en forudsætning for at få arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, at bibeskæftigelsen har sammenhæng med det arbejde, der udgør hovedgrundlaget for udlændingens opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2. Herudover skal bibeskæftigelsen – som det gælder for hovedbeskæftigelsen – ske på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

Arbejdstilladelse til bibeskæftigelse med henblik på at udføre frivilligt arbejde kan gives, hvis det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres frivilligt, og hvis der er sammenhæng mellem det frivillige arbejde og arbejdstagerens hovedbeskæftigelse. Styrelsen for International Rekruttering og Integration sonderer mellem aktiviteter, hvor udlændingen deltager som privatperson, hvilket ikke forudsætter arbejdstilladelse, og aktivi-

teter, hvor udlændingen indgår i en virksomheds eller organisations arbejdsrelaterede aktiviteter, hvilket forudsætter arbejdstilladelse.

Bibeskæftigelsen må ikke påbegyndes, før Styrelsen for International Rekruttering og Integration har meddelt arbejdstilladelse. En arbejdstilladelse til bibeskæftigelse meddeles – ligesom det gælder for hovedbeskæftigelsen – til et bestemt arbejdsforhold, jf. udlændingebekendtgørelsens § 26, stk. 1, 1. pkt.

De beskrevne regler finder tilsvarende anvendelse for udlændinge med ophold uden for Danmark, men som har arbejdstilladelse her i landet, jf. udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 4 (såkaldte grænsependlere).

3.1.2. Ministeriets overvejelser og de foreslåede ændringer

3.1.2.1. Fritagelse for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse for udenlandske forskere og gæsteforskere

Det foreslås, at udlændinge med opholdstilladelse som forsker efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 3, eller nr. 12, litra b, eller som gæsteforsker efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 4, bliver fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse uden timebegrænsning, da forskergruppen dels er kendetegnet ved, at det er en sædvanlig og efterspurgt del af det at være forsker, at de skal holde foredrag, undervise og dele viden også uden for deres formelle hovedansættelse, og dels er kendetegnet ved at have kompetencer på et niveau, som Danmark i højere grad kan få fuldt udbytte af, hvis de kan bruge dem frit.

Forslaget indebærer, at forskere, herunder forskere omfattet af fast track-ordningen, og gæsteforskere kan udføre bibeskæftigelse uden timebegrænsning og uden at indgive en ansøgning om arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Det vil være et krav, at bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse (hovedbeskæftigelsen). Der vil ikke gælde særskilte krav til løn- og ansættelsesvilkår. Løn- og ansættelsesvilkår vil – som det i øvrigt gælder på det danske arbejdsmarked – være reguleret via den danske model, som baserer sig på aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

Bibeskæftigelsen skal således have sammenhæng med forskerjobbet f.eks. i form af undervisning, foredrag eller andet inden for den pågældendes forskerfelt. En forsker vil dermed ikke kunne udføre bibeskæftigelse som f.eks. kok.

Bibeskæftigelsen kan både være i form af lønarbejde og selvstændig erhvervsvirksomhed, herunder freelancearbejde.

Retten til at udføre bibeskæftigelse vil omfatte både udlændinge, som allerede opholder sig i Danmark med en opholds- og arbejdstilladelse som forsker eller gæsteforsker, og udlændinge, der indgiver en ny ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse som forsker eller gæsteforsker. Herudover vil retten omfatte grænsependlere, der har eller får arbejdstilladelse efter udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 4, som forsker eller gæsteforsker. Udlændingebekendtgørelsen vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

3.1.2.2. Fritagelse for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse for øvrige udenlandske arbejdstagere

Det foreslås, at udlændinge med opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 1, 2, 5-8, 10, 11, 12, litra a, c og d, bliver fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal. Forslaget omfatter således udlændinge med opholdstilladelse efter positivlisten og beløbsordningen, som trainee, på baggrund af individuelle kvalifikationer, på baggrund af ansættelse på en boreplatform m.v., som fodermester eller driftsleder inden for landbru-

get, som selvstændig erhvervsdrivende, på baggrund af arbejdsmarkedstilknytning og efter fast track-ordningens spor om henholdsvis en årlig aflønning på et mindstebeløb svarende til beløbsordningen, om et uddannelsesophold på højt kvalificeret niveau og om korttidsophold. Udlændinge med et etableringskort vil ikke blive omfattet af forslaget, da denne gruppe, jf. udlændingebekendtgørelsens § 24, stk. 1, nr. 8, er fritaget for arbejdstilladelse og derfor allerede i dag kan arbejde uden begrænsning.

Forslaget indebærer, at de nævnte grupper inden for den nævnte timebegrænsning kan udføre bibeskæftigelse uden at indgive en ansøgning om arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Det vil være et krav, at bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse (hovedbeskæftigelsen). Der vil ikke gælde særskilte krav til løn- og ansættelsesvilkår. Løn- og ansættelsesvilkår vil – som det i øvrigt gælder på det danske arbejdsmarked – være reguleret via den danske model, som baserer sig på aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

Kravet om sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse betyder bl.a., at en fodermester kan udføre bibeskæftigelse på en anden gård i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, men ikke tage bibeskæftigelse som tømrer, og at en orkestermusiker kan spille i et andet orkester eller undervise på en musikskole i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, men ikke udføre bibeskæftigelse som kok. Topchefen i en stor dansk virksomhed vil også kunne holde foredrag om f.eks. ledelse, og en IT-konsulent, der er ansat i en dansk virksomhed, vil kunne starte selvstændig virksomhed ved siden af sin hovedbeskæftigelse, hvor han udbyder IT-konsulentytelser eller underviser i f.eks. grundlæggende IT-færdigheder. Det vil være en konkret og individuel vurdering, om der er sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse.

Bibeskæftigelsen vil kunne være i form af både lønarbejde og selvstændig erhvervsvirksomhed, herunder freelancearbejde.

Retten til at udføre bibeskæftigelse vil både omfatte udlændinge, som allerede opholder sig i Danmark med en opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, og udlændinge, der indgiver en ny ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af beskæftigelse. Herudover vil retten omfatte grænsependlere, der har arbejdstilladelse efter udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 4, med henblik på de nævnte typer af beskæftigelse. Udlændingebekendtgørelsen vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

Hvis den udenlandske arbejdstager har behov for at udføre bibeskæftigelse herudover, kan arbejdstageren som i dag indgive ansøgning om arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration herom.

3.1.2.3. Ret til at udføre ulønnet frivilligt arbejde uden at indgive ansøgning

Det foreslås, at udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, med henblik på beskæftigelse får ret til at udføre ulønnet frivilligt arbejde ved siden af deres hovedbeskæftigelse og eventuelle bibeskæftigelse, jf. herved afsnit 3.1.2.1 og 3.1.2.2. Forslaget omfatter således udlændinge, der er i Danmark på baggrund af beskæftigelse.

Ulønnet frivilligt arbejde er arbejde, der udføres frivilligt og vederlagsfrit, og som udføres for en formelt organiseret organisation, forening eller lignende. Det betyder, at udenlandske arbejdstagere kan være frivillige i frivillige organisationer og foreninger samt offentlige institutioner. Det betyder omvendt ikke, at udenlandske arbejdstagere ikke må være frivillige i løsere organiserede netværk såsom Venligboerne. En udenlandsk arbejdstager må således gerne være frivillig til forældredag i eget barns børnehave eller skole, be-

søgsven på et plejehjem, frivillig i en frivilligdrevet boghandel eller biograf, frivillig i en IT-café på et bibliotek, frivillig i en kommunal netværkscafé for flygtninge eller frivillig i kortere tidsrum, f.eks. ved kulturelle begivenheder (f.eks. som frivillig i "Copenhagen Volunteers" eller som frivillig til eksempelvis Roskilde Festival). Der er ikke tale om en udtømmende opremsning.

At det frivillige arbejde skal være ulønnet betyder, at den udenlandske arbejdstager ikke må modtage vederlag for arbejdet, hverken i form af løn eller andre goder, f.eks. betalt telefon, internetopkobling m.v. Den udenlandske arbejdstager må dog gerne modtage mindre ydelser, som andre ulønnede frivillige tilsvarende får, f.eks. betaling af transportudgifter til arbejdspladsen, et festival-armbånd, gratis frokost, herunder eventuel frugtordning, julegave m.v.

At det ulønnede frivillige arbejde skal udføres for en organisation eller forening, der er formelt organiseret, betyder, at den udenlandske arbejdstager skal have en aftale med en formaliseret organisatorisk enhed om at udføre ulønnet frivilligt arbejde.

Det ulønnede frivillige arbejde må ikke erstatte lønnet arbejdskraft, og det er således en forudsætning, at det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres ulønnet og frivilligt.

Den udenlandske arbejdstager kan udføre ulønnet frivilligt arbejde inden for f.eks. sundhedsområdet, det sociale område eller idræts- og fritidsområdet. Der kan f.eks. være tale om ulønnet frivilligt arbejde i en humanitær hjælpeorganisation, et spejderkorps, en idrætsforening, en misbrugsforening, en patientforening, en besøgstjeneste, en flygtningeorganisation eller en sogneforening. Der er ikke tale om en udtømmende opremsning.

Det ulønnede frivillige arbejde skal være en del af organisationens eller foreningens kerneopgave i bred forstand. Den udenlandske arbejdstager kan således f.eks. arbejde ulønnet frivilligt i et køkken hos et værested for hjemløse, mens vedkommende ikke vil kunne arbejde ulønnet frivilligt i køkkenet i organisationens eller foreningens hovedkontor, medmindre det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres ulønnet og frivilligt. Den udenlandske arbejdstager kan således engagere sig som frivillig, hvis der er kutyme for, at de samme aktiviteter normalt bliver varetaget af frivillige i den pågældende organisation, forening eller lignende. Det kan f.eks. dreje sig om malerarbejde i en spejderforenings lokaler, madlavning til en fællesspisning i en idrætsforening, bartenderopgaver til en frivilligfest i en forening, musikunderholdning til en caféaften på et værested eller cykling med ældre på et plejehjem ("cykling uden alder"). Der er ikke tale om en udtømmende opremsning.

Retten til at udføre ulønnet frivilligt arbejde forudsætter ikke indgivelse af en ansøgning, men vil være indeholdt i den opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, som Styrelsen for International Rekruttering og Integration udsteder. Herudover vil retten til at udføre ulønnet frivilligt arbejde være indeholdt i den arbejdstilladelse, som grænsependlere med arbejdstilladelse efter udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 4, har. Udlændingebekendtgørelsen vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

3.1.2.4. Adgang til registersamkøring med oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister

Styrelsen for International Rekruttering og Integration udfinder i dag udlændinge, der har arbejdet ulovligt, ved bl.a. at foretage registersamkøring af styrelsens sagsbehandlingssystem med eIndkomst.

Det følger således bl.a. af udlændingelovens § 44 a, stk. 10, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration med henblik på at kontrollere, at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen overholdes, eller at en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, kan samkøre op-

lysninger fra egne registre med oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR), Bygnings- og Boligregistret (BBR) og indkomstregistret (eIndkomst). Dette gælder dog alene for berørte personer, der har modtaget forudgående information om, at en sådan kontrol kan finde sted.

Med henblik på at understøtte Styrelsen for International Rekruttering og Integrations kontrolarbejde foreslås det at udvide styrelsens nuværende adgang til at samkøre oplysninger fra egne registre med CPR, BBR og eIndkomst med henblik på at kontrollere, at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen overholdes, eller at en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, til også at omfatte oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).

Forslaget indebærer, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremadrettet kan samkøre oplysninger fra CVR med henblik på at kontrollere, om udlændingelovens betingelser for opholds- eller arbejdstilladelse er opfyldt, herunder om en udlændings beskæftigelsesforhold er i overensstemmelse med reglerne i udlændingeloven.

Forslaget indebærer endvidere, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremadrettet kan samkøre oplysninger fra CVR til brug for styrelsens kontrol af, at udlændinge ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse.

Erhvervsstyrelsen ejer CVR, som indeholder aktuelle og historiske oplysninger om alle danske juridiske enheder og dertil knyttede produktionsenheder, jf. CVR-lovens § 3 og 4. For juridiske enheder indeholder CVR blandt andet oplysninger om CVR-nummer, virksomhedsnavn, startdato, virksomhedsform, virksomhedsadresse, branche og eventuelle bibrancher, antal ansatte, virksomhedens status (f.eks. under konkurs) og eventuelt ophørstidspunkt. Endvidere indeholder CVR oplysninger om navn, adresse og CPR/CVR-nummer for virksomhedsdeltagere, herunder fuldt ansvarlige deltagere, stiftere, ledelsesmedlemmer og ejere. Hertil indeholder registeret grunddata om de juridiske enheders tilknyttede produktionsenheder – forstået som den eller de adresser, hvorfra en juridisk enhed udøver en aktivitet – herunder oplysninger om P-nummer, navn, starttidspunkt, adresse, branche og eventuelle bibrancher, antal ansatte og eventuelt ophørstidspunkt. For begge typer af enheder (juridiske enheder og disses underliggende produktionsenheder) findes desuden kontaktoplysninger (mail, telefon- og faxnummer) og markering om reklamefritagelse, hvis dette er registreret.

Data fra CVR er offentligt tilgængelig. Det følger af CVR-lovens § 2, nr. 3, at Det Centrale Virksomhedsregister har til formål at stille grunddata til rådighed for offentlige myndigheder og institutioner samt private, jf. §§ 18 og 19.

Allerede i dag anvender Styrelsen for International Rekruttering og Integration registersamkøring som et redskab til systematisk kontrol af alle relevante opholdstilladelser. Den udvidede hjemmel til at registersamkøre med oplysninger fra CVR vil på samme måde blive benyttet til kontrol inden for de sagsområder, hvor Styrelsen for International Rekruttering og Integration vurderer det relevant.

Den udvidede adgang til at registersamkøre med oplysninger fra CVR indebærer, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremadrettet kan få beriget listerne fra registersamkøring med brancheoplysninger om de virksomheder, som har indberettet indkomst til en udenlandsk arbejdstager. Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan anvende oplysningerne til at udtage sager målrettet til stikprøvekontrol af, om bibeskæftigelsen har sammenhæng til hovedbeskæftigelsen. Ved stikprøvekontrollen vil Styrelsen for International Rekruttering og Integration herefter undersøge de konkrete tilfælde nærmere, f.eks. ved at indhente dokumentation fra udlændingen/arbejdsgiveren. Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil målrette kontrolindsatsen mod brancher, hvor der vurderes at være størst risiko for overtrædelser. En

berigelse af listerne fra registersamkøring med brancheoplysninger kan også være relevant, f.eks. ved kørsler om ulovligt ophold og arbejde. Registersamkøring med CVR kan derudover anvendes til f.eks. at udfinde tilfælde, hvor en virksomhed med ansatte på erhvervsordningerne er gået konkurs, og der er anledning til, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration vurderer, om grundlaget for de ansattes opholds- og arbejdstilladelse fortsat er til stede.

Derudover vil Styrelsen for International Rekruttering og Integrations registersamkøring med indkomstregistret blive videreudviklet, så styrelsen kan finde tilfælde, hvor bibeskæftigelse i form af lønarbejde har haft et større timeomfang end tilladt.

Som hidtil vil resultaterne af en registersamkøring ikke i sig selv få opholdsretlige konsekvenser for de udlændinge, der berøres af kontrollen. Resultaterne af en registersamkøring vil heller ikke i sig selv få konsekvenser for arbejdsgivere. Registersamkøring efter den foreslåede ændring vil således – på samme måde som efter gældende ret – alene give udlændingemyndighederne mulighed for at få kendskab til sager, hvor der potentielt kan være problemer med overholdelsen af betingelserne for opholds- og/eller arbejdstilladelsen, eller hvor der kan være tale om, at udlændinge opholder sig og arbejder her i landet uden fornøden tilladelse. Kendskabet til disse sager kan således danne grundlag for efterfølgende sagsbehandling.

Registersamkøring vil som i dag blive gennemført i overensstemmelse med persondatalovens regler. I forbindelse med indgivelse af en ansøgning om opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse bliver den udenlandske arbejdstager allerede i dag informeret om, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration registrerer udlændingens oplysninger i styrelsens registre, og at der kan ske samkøring af oplysninger i styrelsens registre med bl.a. oplysninger fra eIndkomst med henblik på kontrol. Ansøgningsskemaerne vil blive tilrettet, så det også fremadrettet fremgår, at der kan ske samkøring af oplysninger i Styrelsen for International Rekruttering og Integrations registre med oplysninger fra CVR. I forhold til udenlandske arbejdstagere, der allerede har opholdstilladelse, vil Styrelsen for International Rekruttering og Integration udsende orienteringsbreve om de nye muligheder for registersamkøring med CVR.

I forhold til arbejdsgivere gør der sig det særlige forhold gældende, at oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber, hvor en eller flere af interessenterne er en fysisk person, må anses for omfattet af persondatalovens anvendelsesområde, idet oplysninger om virksomheden er personhenførbare til virksomhedens ejer(e). Denne gruppe af virksomheder skal derfor – i modsætning til selskaber med begrænset hæftelse, f.eks. et anparts- eller aktieselskab – modtage forudgående information om, at der kan ske kontrol, herunder ved registersamkøring, af, om virksomheden beskæftiger udlændinge uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration vejleder allerede i dag ved nyoprettelse af virksomheder i CVR om sin og Udlændingestyrelsens adgang til at registersamkøre med bl.a. eIndkomst. Denne vejledning vil blive udvidet med, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremover også kan registersamkøre med CVR. Derudover vil Styrelsen for International Rekruttering og Integration i forhold til eksisterende enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber udsende orienteringsbreve om de nye muligheder for registersamkøring med CVR.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil i forbindelse med, at den udenlandske arbejdstager indgiver ansøgning om forlængelse af retten til at udføre hovedbeskæftigelse kontrollere, om betingelserne for en eventuelt udført bibeskæftigelse har været overholdt. Som led i kontrolindsatsen kan den udenlandske

arbejdstager blive anmodet om at levere oplysninger, der rækker tilbage til tidspunktet, hvor den første opholds- og arbejdstilladelse blev meddelt, eller til tidspunktet for den seneste forlængelse af opholds- og arbejdstilladelsen, jf. herved udlændingelovens § 40, stk. 1.

Det bemærkes, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration også vil kunne blive bekendt med overtrædelser f.eks. gennem styrelsens deltagelse i udgående kontrolaktioner med politiet.

I dag politianmelder Styrelsen for International Rekruttering og Integration som udgangspunkt alle overtrædelser til politiet.

Det foreslås, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration generelt indfører en ny tilgang, således at styrelsen fremadrettet i størst muligt omfang vejleder i stedet for at politianmelde ved mindre førstegangsforseelser.

I relation til bibeskæftigelse kan Styrelsen for International Rekruttering og Integration f.eks. vejlede, hvis styrelsen ikke er enig i, at der er sammenhæng mellem en given hoved- og bibeskæftigelse, men hvor det ikke er ganske klart, at den udenlandske arbejdstager ikke har måttet udføre den konkrete type bibeskæftigelse. Det kan også være, hvis timebegrænsningen er overtrådt med ganske få timer. Hvis der er tale om gentagelsestilfælde, eller hvis overtrædelserne umiddelbart fremstår grove, f.eks. fordi der helt åbenbart ikke er sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse, eller hvis timebegrænsningen er overtrådt med et større antal timer, vil Styrelsen for International Rekruttering og Integration som i dag politianmelde.

Det bemærkes, at der ikke med lovforslaget ændres på strafbarheden af ulovligt arbejde. En udlænding, der arbejder ulovligt, f.eks. ved at have udført bibeskæftigelse uden sammenhæng med hovedbeskæftigelsen eller ved at have udført bibeskæftigelse for mange timer, vil således fortsat kunne idømmes en straf herfor, jf. herved udlændingelovens § 59, stk. 3. Tilsvarende gælder for en arbejdsgiver, der beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser, jf. herved udlændingelovens § 59, stk. 5.

3.1.2.4.1 Særligt om persondataloven

Lov om behandling af personoplysninger (persondataloven) gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, bl.a. for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Ved ”personoplysninger” forstås ifølge persondatalovens § 3, nr. 1, enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Definitionen indebærer, at oplysninger om juridiske personer, herunder aktieselskaber, anpartsselskaber, kommanditselskaber, fonde og foreninger mv., falder uden for lovens almindelige regulering. Derimod anses oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber med fysiske personer som interessenter for omfattet af begrebet personoplysninger.

Persondataloven indeholder i § 5 en række grundlæggende principper for behandling af personoplysninger. Det fremgår af stk. 1, at oplysninger skal behandles i overensstemmelse med god databehandlingskik. Af stk. 2 og 3 fremgår det bl.a., at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkelig angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål. Oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelsen af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og til de formål, hvortil oplysningerne senere behandles.

Persondatalovens § 6 indeholder generelle betingelser for, hvornår behandling af almindelige, ikke-følsomme personoplysninger må finde sted. Ifølge § 6, stk. 1, nr. 6, må behandling af personoplysninger bl.a. finde sted, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt.

Efter Datatilsynets praksis vedrørende samkøring, som bygger på en tilkendegivelse fra Folketingets Retsudvalgs flertal i betænkning over lovforslag nr. L 50 af 16. januar 1991 om ændring af lov om offentlige myndigheders registre (registerloven), er det bl.a. en forudsætning for samkøring i kontroløjemed, at myndighederne har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på. Det er endvidere en forudsætning, at myndighederne kun lader kontrolordningen tage sigte på fremtidige forhold, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Det er endelig en forudsætning, at borgerne, som berøres af kontrolordningen, i almindelighed gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes, og at samkøring så vidt muligt kun finder sted, hvis de personer, der er omfattet af kontrolordningen, har fået meddelelse om kontrolordningen, inden de afgiver oplysninger til myndigheden.

Justitsministeriet har den 25. oktober 2017 fremsat lovforslag nr. L 68 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven). Databeskyttelsesloven, som sammen med databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016) afløser reglerne i persondataloven, træder i kraft den 25. maj 2018.

Databeskyttelsesforordningen og forslaget til databeskyttelsesloven indeholder i vidt omfang bestemmelser svarende til reglerne i persondatalovens §§ 5-6.

Med forslaget til databeskyttelsesloven lægges der dog op til, at det ikke længere skal være en forudsætning, at samkøring i kontroløjemed skal have hjemmel særskilt i en lov, jf. herved pkt. 2.3.2.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3.2. Ændring af karensreglerne i forbindelse med tidsubegrænset opholdstilladelse

3.2.1. Gældende ret

Det fremgår af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 2, at det er en betingelse for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen ikke er idømt ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel.

I sådanne tilfælde er udlændingen således helt udelukket fra at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Udlændingelovens § 11 a indeholder de almindelige regler om fastsættelse af en karensperiode i forhold til muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis en udlænding er idømt en lavere straf end ubetinget fængsel i mindst 6 måneder. F.eks. er betinget frihedsstraf, der ikke indeholder vilkår om samfundstjeneste, til hinder for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse i 6 år, jf. § 11 a, stk. 1, nr. 2, og ubetinget frihedsstraf i under 60 dage er efter § 11 a, stk. 2, nr. 1, til hinder for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse i 12 år, mens ubetinget frihedsstraf i 60 dage eller mere – men under 6 måneder, jf. § 11, stk. 3, nr. 2 – efter § 11 a, stk. 2, nr. 3, er til hinder for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse i 15 år.

Efter udlændingelovens § 59, stk. 3, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år den udlænding, der arbejder her i landet uden fornøden tilladelse.

Udlændingelovens § 11 b er en karensregel, der specifikt er rettet mod overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 3, om ulovligt arbejde. Det fremgår af bestemmelsen, at straf for at overtræde udlændingelovens § 59, stk. 3, uanset straffes længde – dvs. også ved bødestraf – i alle tilfælde er til hinder for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse i 15 år, i gentagelsestilfælde 22 år og 6 måneder. Karensperioden efter § 11 b er således på niveau med den strenge karensperiode, der er indeholdt i § 11 a, stk. 2, nr. 3.

3.2.2. *Ministeriets overvejelser og de foreslåede ændringer*

Udlændingelovens § 11 b om ulovligt arbejde og en karensperiode i forhold til muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse blev indført ved lov nr. 324 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og repatrieringsloven (Skærpet straf for ulovlig beskæftigelse, afskaffelse af madkasseordningen, styrkelse af oplysningsgrundlaget i sager om helbredsbetings humanitær opholdstilladelse, præcisering af Flygtningenævnets uafhængighed, fremhævelse af hensynet til familiens enhed, udvidelse af personkredsen, der kan modtage hjælp efter repatrieringsloven, m.v.).

Formålet med bestemmelsen var navnlig at imødegå asylansøgers ulovlige arbejde.

Af lovforslag nr. L 78, fremsat den 23. februar 2005, afsnit 2, vedtaget som lov nr. 324 af 18. maj 2005, fremgår således bl.a. følgende:

”Det er regeringens opfattelse, at væsentlige samfundsmæssige hensyn taler for at føre en konsekvent kurs over for bl.a. udlændinge, som arbejder uden tilladelse. [...] I relation til udlændinge er det efter regeringens opfattelse særligt stødende, at personer, der søger asyl her i landet, allerede i asylansøgningsfasen ved ulovligt arbejde modarbejder disse samfundsmæssige hensyn.

Det er derfor regeringens opfattelse, at straf for ulovligt arbejde i alle tilfælde bør medføre en reel karenstid med hensyn til muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse. Det gælder, uanset om det ulovlige arbejde er straffet med bøde eller frihedsstraf.”

Karenstiden blev ved lov nr. 324 af 18. maj 2005 fastsat til 10 år, i gentagelsestilfælde 15 år.

Ved lov nr. 102 af 3. februar 2016 om ændring af udlændingeloven (Udskydelse af retten til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus, skærpelse af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse, skærpelse af reglerne om inddragelse af flygtnings opholdstilladelse m.v.) blev udlændingelovens § 11 b ændret, således at karenstiden blev forhøjet til 15 år, i gentagelsestilfælde 22 år og 6 måneder.

Udlændingelovens § 11 b omfatter alle udlændinge, der er straffet efter udlændingelovens § 59, stk. 3, for at have arbejdet ulovligt. Det gælder uanset straffens størrelse og uanset, om udlændingen har et egentligt opholdsgrundlag i Danmark eller ej.

Det har vist sig i praksis, at reglen i nogle tilfælde rammer unødigt hårdt. Der kan derfor være grund til at ændre bestemmelsen, således at der i forhold til spørgsmålet om en karensperiode i forbindelse med tidsubegrænset opholdstilladelse skelnes mellem udlændinge, der har opholdstilladelse her i landet, og udlændinge, som ikke har et opholdsgrundlag i Danmark på tidspunktet for det ulovlige arbejde.

Det foreslås derfor at ændre udlændingelovens § 11 b, således at udlændinge, der udfører ulovligt arbejde, mens de har opholdstilladelse her i landet, ikke længere omfattes af bestemmelsen.

Udlændinge, der har opholdstilladelse her i landet, vil herefter fortsat kunne idømmes straf efter udlændingelovens § 59, stk. 3, for at have arbejdet ulovligt, men vil ikke efter § 11 b ifalde en karenperiode på 15 år, i gentagelsestilfælde 22 år og 6 måneder.

Udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 2, og § 11 a vil gælde uændret. Det betyder, at udlændinge, der dømmes for at have overtrådt § 59, stk. 3, og får en straf af en karakter, der er omfattet af § 11, stk. 3, nr. 2, eller § 11 a, fortsat vil være enten udelukket fra at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3, nr. 2, eller få en karenperiode, jf. § 11 a, herunder § 11 a, stk. 1, nr. 2, om en karenstid på 6 år i forbindelse med betinget straf. Det gælder også udlændinge, der har opholdstilladelse i Danmark, når de udfører ulovligt arbejde.

Derimod vil straf i form af bøde for at overtræde § 59, stk. 3, ikke længere udløse en karenperiode, hvis den pågældende har opholdstilladelse i Danmark.

For en meget stor del af de udlændinge, der har opholdstilladelse i Danmark, vil den foreslåede ændring af karenreglerne ikke have nogen betydning. Det skyldes, at de er fritaget for arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 14, stk. 1, og således allerede i dag har en ubegrænset ret til at arbejde. Dette gælder blandt andre udlændinge med opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring, udlændinge med opholdstilladelse som flygtninge og udlændinge, som er omfattet af EU-reglerne.

Den foreslåede ændring af karenreglen i udlændingelovens § 11 b vil derimod have betydning for udlændinge, der har opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse hos en bestemt arbejdsgiver, og som arbejder ulovligt hos en anden arbejdsgiver, f.eks. ud over det antal timer, som den pågældende har ret til, jf. i den forbindelse også forslaget om fritagelse for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse for øvrige udenlandske arbejdstagere, som er omtalt i afsnit 3.1.2.2. Ændringen vil herudover have betydning for udlændinge, der har opholdstilladelse som religiøse forkyndere mv., jf. udlændingelovens § 9 f. Udlændinge, der får opholdstilladelse efter denne bestemmelse, meddeles også arbejdstilladelse til beskæftigelse i et bestemt arbejdsforhold.

Ændringen vil endvidere have betydning for udlændinge, der har opholdstilladelse med henblik på uddannelse eller au pair-ophold. Disse grupper vil således ikke i forbindelse med en eventuel senere ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse være afskåret herfra i 15 år, men vil fortsat være omfattet af reglerne i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 2, og § 11 a.

Udlændinge, der ikke har opholdstilladelse, vil som hidtil være omfattet af den skærpede karenperiode i § 11 b. Det gælder blandt andre asylansøgere, der arbejder uden tilladelse, udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark, udlændinge, der har ret til ophold enten visumfrit eller i medfør af et visum, og andre udlændinge, der ikke har opholdstilladelse, herunder udlændinge, der ikke har opholdstilladelse, men som har ret til at opholde sig her i landet under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse.

Efter forslaget er det afgørende, om udlændingen på tidspunktet for overtrædelse af § 59, stk. 3, havde opholdstilladelse her i landet.

En udlænding, der først er meddelt opholdstilladelse efter tidspunktet for overtrædelsen af § 59, stk. 3, vil således som hidtil være omfattet af karenreglen på 15 år i § 11 b.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører et behov for en række mindre tilretninger af it-systemerne på udlændingeområdet samt en forudgående vejledning af udenlandske arbejdstagere, enkeltmandsvirksomheder og interessentska-

ber. Udgifterne forbundet hermed afholdes inden for de eksisterende rammer under Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Lovforslaget medfører endvidere en øget sagsbehandling og kontrol på erhvervsområdet. Sagerne på området er omfattet af omkostningsdækkende gebyrer, og den øgede sagsbehandling og kontrol vil ligeledes blive gebyrfinansieret.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Som anført ovenfor under pkt. 3.1.2.4.1 finder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anvendelse fra den 25. maj 2018. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder bl.a. for behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

I databeskyttelsesforordningen findes de relevante bestemmelser om, hvornår personoplysninger må behandles, herunder indsamles og videregives, i forordningens artikel 6, stk. 1, hvorefter behandling af personoplysninger kun er lovlig, hvis den registrerede har givet samtykke til behandlingen af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål, jf. litra a, hvis behandling er nødvendig af hensyn til opfyldelse af en kontrakt, som den registrerede er part i, eller af hensyn til gennemførelse af foranstaltninger, der træffes på den registreredes anmodning forud for indgåelse af en kontrakt, jf. litra b, hvis behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. litra c, hvis behandling er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en anden fysisk persons vitale interesser, jf. litra d, hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. litra e, eller hvis behandling er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der kræver beskyttelse af personoplysninger, går forud herfor, navnlig hvis den registrerede er et barn, jf. litra f.

Herudover skal de grundlæggende principper i forordningens artikel 5 altid iagttages. Det følger bl.a. heraf, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed). Endvidere må personoplysninger indsamles til legitime formål og må ikke viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (formålsbegrænsning). Herudover skal personoplysninger være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminimering).

Ifølge forordningens artikel 6, stk. 2, kan medlemsstaterne opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af forordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling, herunder for andre specifikke databehandlingssituationer som omhandlet i forordningens kapitel IX (artikel 85-91).

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, der synes at fastsætte nærmere betingelser for at anvende artikel 6, stk. 2, at grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra c og e, skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt.

Databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, skal ses i forlængelse af artikel 6, stk. 2. Artikel 6, stk. 3, er således en uddybning af, hvordan de bestemmelser, som indføres efter artikel 6, stk. 2, hvorefter medlemsstaterne kan opretholde eller indføre specifikke regler, nærmere vil skulle udformes.

Efter databeskyttelsesforordningen er det således muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med artikel 6, stk. 1, litra c og e, vedrørende behandling på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse.

For så vidt angår forslaget om at udvide Styrelsen for International Rekruttering og Integrations hjemmel til at foretage registersamkøring med oplysninger fra CVR, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at dette kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag er ikke forinden fremsættelsen sendt i høring, da regeringen ønsker, at de nye smidigere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde skal træde i kraft hurtigst muligt.

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt i høring med frist til den 21. februar 2018 hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Universitet, Aarhus Erhverv/International Community, Aarhus Universitet, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Beskæftigelsesrådet, Business Danmark, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Børns Vilkår, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, CEPOS, Cevea, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Artistforbund, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Regioner, Danske Universiteter, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Musiker Forbund, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Den Kongelige Ballet, Den Kooperative Arbejdsgiver og interesseorganisation i Danmark, De Regionale Arbejdsmarkedsråd, Det Faglige Hus, DGI, DI, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, FinansDanmark, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Frise (Frivilligcentre og Selvhjælp Danmark), Frie Funktionærer, Frivilligrådet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Færøernes Landsstyre, Gartneri-, land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK,

Håndværksrådet, HORESTA, IDA, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandrer-rådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, IT-Universitetet i København, KFUM's sociale arbejde, Kir-kernes Integrationstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Københavns Universi-tet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Mellempfolkeligt Samvirke, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, Producentforeningen – The Danish Producers Association, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, PROSA – Forbundet af IT-professionelle, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsadvoka-ten, Roskilde Universitet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, samtlige byretter, SOS mod Racisme, Syddansk Universitet, Sundhedskartellet, Sø- og Handelsretten, Udlændingenævnet, Work-live-stay southern denmark, Ægteskab uden grænser, Ældresagen, 3F.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekven- ser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang, hvis nej anfør »ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang, hvis nej anfør »ingen«)
Økonomiske konse- kvenser for stat, kommuner og regi- oner	Ingen	Lovforslaget medfører et behov for en række mindre tilret- ninger af it-systemerne på udlændingeområdet samt en forudgående vejledning af udenlandske arbejdstagere mv. Udgifterne forbundet hermed afholdes inden for de eksiste- rende rammer under Udlændinge- og Integrationsministe- riet. Lovforslaget medfører endvidere en øget sagsbehandling og kontrol på erhvervsområdet. Sagerne på området er omfattet af omkostningsdækkende gebyrer, og den øgede sagsbehandling og kontrol vil ligeledes blive gebyrfinan- sieret.
Administrative kon- sekvenser for stat, kommuner og regi- oner	Ingen	Lovforslaget medfører øget sagsbehandling og kontrol i Styrelsen for International Rekruttering og Integration.
Økonomiske konse- kvenser for er- hvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative kon- sekvenser for er- hvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative kon- sekvenser for bor- gerne	Ingen	Ingen

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen), der gælder umiddelbart i Danmark fra den 25. maj 2018.	
Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af udlændingelovens § 13, stk. 1, 1. pkt., at udlændinge skal have arbejdstilladelse for at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, for at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller for mod eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 21, kan en udlænding, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, med henblik på beskæftigelse, udføre ulønnet frivilligt arbejde.

Forslaget indebærer, at udlændinge med opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse kan udføre ulønnet frivilligt arbejde uden at indgive særskilt ansøgning herom til Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Retten til at udføre ulønnet frivilligt arbejde vil være indeholdt i den opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse, som Styrelsen for International Rekruttering og Integration udsteder eller har udstedt.

Ulønnet frivilligt arbejde er arbejde, der udføres frivilligt og vederlagsfrit, og som udføres for en formelt organiseret organisation, forening eller lignende. Det betyder, at udenlandske arbejdstagere kan være frivillige i frivillige organisationer og foreninger samt offentlige institutioner. Det betyder omvendt ikke, at udenlandske arbejdstagere ikke må være frivillige i løse organiserede netværk såsom Venligboerne. En udenlandsk arbejdstager må således gerne være frivillig til forældredag i eget barns børnehave eller skole, besøgsven på et plejehjem, frivillig i en frivilligdrevet boghandel eller biograf, frivillig i en IT-café på et bibliotek, frivillig i en kommunal netværkscafé for flygtninge eller frivillig i kortere tidsrum, f.eks. ved kulturelle begivenheder (f.eks. som frivillig i ”Copenhagen Volunteers” eller som frivillig til eksempelvis Roskilde Festival). Der er ikke tale om en udtømmende opremsning.

At det frivillige arbejde skal være ulønnet betyder, at den udenlandske arbejdstager ikke må modtage vederlag for arbejdet, hverken i form af løn eller andre goder, f.eks. betalt telefon, internetopkobling m.v. Den udenlandske arbejdstager må dog gerne modtage mindre ydelser, som andre ulønnede frivillige tilsvarende får, f.eks. betaling af transportudgifter til arbejdspladsen, et festival-armbånd, gratis frokost, herunder eventuel frugtordning, julegave m.v. Det bemærkes, at ulønnet arbejde ikke i sig selv er frivilligt arbejde. En udenlandsk arbejdstager vil således ikke kunne arbejde som f.eks. ulønnet praktikant i en virksomhed eller organisation inden for rammerne af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 21.

At det ulønnede frivillige arbejde skal udføres for en organisation eller forening, der er formelt organiseret, betyder, at den udenlandske arbejdstager skal have en aftale med en formaliseret organisatorisk enhed om at udføre ulønnet frivilligt arbejde.

Det ulønnede frivillige arbejde må ikke erstatte lønnet arbejdskraft, og det er således en forudsætning, at det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres ulønnet og frivilligt.

Den udenlandske arbejdstager kan udføre ulønnet frivilligt arbejde inden for f.eks. sundhedsområdet, det sociale område eller idræts- og fritidsområdet. Der kan f.eks. være tale om ulønnet frivilligt arbejde i en humanitær hjælpeorganisation, et spejderkorps, en idrætsforening, en misbrugsforening, en patientforening, en besøgstjeneste, en flygtningeorganisation eller en sogneforening. Der er ikke tale om en udtømmende opremsning.

Det ulønnede frivillige arbejde skal være en del af organisationens eller foreningens kerneopgave i bred forstand. Den udenlandske arbejdstager kan således f.eks. arbejde ulønnet frivilligt i et køkken hos et værested for hjemløse, mens vedkommende ikke vil kunne arbejde ulønnet frivilligt i køkkenet i organisationens eller foreningens hovedkontor, medmindre det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres ulønnet og frivilligt. Den udenlandske arbejdstager kan således engagere sig som frivillig, hvis der er kutyme for, at de samme aktiviteter normalt bliver varetaget af frivillige i den pågældende organisation, forening eller lignende. Det kan f.eks. dreje sig om malerarbejde i en spejderforenings lokaler, madlavning til en fællesspisning i en idrætsforening, bartenderopgaver til en frivilligfest i en forening, musikunderholdning til en caféaften på et værested eller cykling med ældre på et plejehjem ("cykling uden alder"). Der er ikke tale om en udtømmende opremsning.

Til nr. 2

Efter udlændingelovens § 11 b er straf for overtrædelse af § 59, stk. 3, uanset bestemmelsen i § 11 a til hinder for meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse i 15 år, i gentagelsestilfælde 22 år og 6 måneder, regnet fra løsladelsestidspunktet, tidspunktet for afsigelse af endelig dom, tidspunktet fra prøvetidens udløb eller tidspunktet for vedtagelse af bøde, således at det af de nævnte tidspunkter, der indebærer det seneste udløb af karenstiden, lægges til grund ved beregningen.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 11 b, stk. 2, finder stk. 1 ikke anvendelse på udlændinge, der på tidspunktet for overtrædelse af § 59, stk. 3, havde opholdstilladelse her i landet.

Den foreslåede ændring betyder, at udlændinge, der havde opholdstilladelse her i landet på det tidspunkt, hvor den pågældende overtrådte udlændingelovens § 59, stk. 3, om ulovligt arbejde, ikke vil være omfattet af den nævnte karensperiode i udlændingelovens § 11 b – fremover § 11 b, stk. 1 – og derfor ikke i medfør af denne bestemmelse være afskåret fra at opnå tidsbegrænset opholdstilladelse i 15 år.

Hvis den pågældende havde opholdstilladelse på tidspunktet for overtrædelse af § 59, stk. 3, vil en overtrædelse af bestemmelsen heller ikke indgå ved vurderingen af, om der er tale om et gentagelsestilfælde.

Hvis en udlænding i en periode har arbejdet ulovligt og kun i en del af denne periode haft opholdstilladelse, vil udlændingen være omfattet af § 11 b, stk. 1, idet den pågældende har overtrådt § 59, stk. 3, på et tidspunkt, hvor den pågældende ikke havde opholdstilladelse.

Det afgørende er således, om udlændingen har arbejdet ulovligt, jf. § 59, stk. 3, på et tidspunkt, hvor den pågældende ikke har haft opholdstilladelse her i landet. Det er i den forbindelse underordnet, hvilken type opholdstilladelse der er tale om.

Det bemærkes, at udlændinge, der har ret til at opholde sig i Danmark under behandlingen af en ansøgning om forlængelse af en allerede meddelt opholdstilladelse, ikke har opholdstilladelse, før tilladelsen måtte blive forlænget. Hvis en udlænding arbejder ulovligt, f.eks. fordi den pågældende arbejder hos en anden arbejdsgiver end den arbejdsgiver, som opholdstilladelsen er stedfæstet til, mens ansøgningen om forlængelse er under behandling, og udlændingen straffes efter § 59, stk. 3, vil den pågældende derfor være omfattet af § 11 b (fremover § 11 b, stk. 1).

Hvis en udlændings opholdstilladelse er blevet inddraget eller nægtet forlænget, jf. udlændingelovens § 19 og § 11, stk. 2, og afgørelsen påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 52 b, der tillægger klagen opsættende virkning, har den pågældende ret til at opholde sig i Danmark under klagesagens behandling. I forhold til retten til at arbejde er udlændingen stillet som om, at opholdstilladelsen ikke var blevet inddraget eller nægtet forlænget. Da Udlændingestyrelsen har inddraget eller nægtet at forlænge udlændingens opholdstilladelse, vil den pågældende være omfattet af § 11 b (fremover § 11 b, stk. 1), hvis den pågældende arbejder ulovligt og straffes efter § 59, stk. 3, f.eks. fordi den pågældende arbejder hos en anden arbejdsgiver end den arbejdsgiver, som opholdstilladelsen blev stedfæstet til. Finder Udlændingenævnet imidlertid, at opholdstilladelsen ikke skulle have været inddraget eller nægtet forlænget, skal udlændingen anses for at have haft opholdstilladelse i forhold til den foreslåede bestemmelse i § 11 b, stk. 2, og udlændingen vil således ikke være omfattet af karensreglen i § 11 b (fremover § 11 b, stk. 1).

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af udlændingelovens § 13, stk. 1, 1. pkt., at udlændinge skal have arbejdstilladelse for at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, for at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller for mod eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet.

I udlændingelovens § 9 a, stk. 2, er oplyst, hvilke udlændinge, der kan meddeles opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse. En udenlandsk arbejdstager, der ønsker at udføre arbejde, herunder frivilligt arbejde, for en anden arbejdsgiver, skal søge om arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, jf. udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 1. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 2, 1. pkt., er en udlænding med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 3, 4 og nr. 12, litra b, fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse.

Forslaget indebærer, at udlændinge med opholdstilladelse som forsker (§ 9 a, stk. 2, nr. 3, eller nr. 12, litra b) eller som gæsteforsker (§ 9 a, stk. 2, nr. 4) bliver fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse uden timebegrænsning, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse.

Det betyder, at forskere, herunder forskere omfattet af fast track-ordningen, og gæsteforskere kan udføre bibeskæftigelse uden timebegrænsning og uden at indgive en ansøgning om arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Det vil dog som i dag være et krav, at bibeskæftigelsen har en sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse som forsker eller gæsteforsker. Bibeskæftigelsen skal således have en sammenhæng med forskerjobbet/gæsteforskerjobbet f.eks. i form af undervisning, foredrag eller andet inden for den pågældendes forskerfelt. En forsker eller gæsteforsker vil dermed ikke kunne udføre bibeskæftigelse som f.eks. kok.

Bibeskæftigelsen kan både være i form af lønarbejde og selvstændig erhvervsvirksomhed, herunder freelance-arbejde.

Retten til at udføre bibeskæftigelse vil omfatte både udlændinge, som allerede opholder sig i Danmark med en opholds- og arbejdstilladelse som forsker eller gæsteforsker, og udlændinge, der indgiver en ny ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse som forsker eller gæsteforsker.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, stk. 2.

Det bemærkes, at retten ligeledes vil omfatte grænsependlere, der har arbejdstilladelse efter udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 4, som forsker eller gæsteforsker.

Det følger af udlændingelovens § 13, stk. 1, 1. pkt., at udlændinge skal have arbejdstilladelse for at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, for at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller for mod eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet.

I udlændingelovens § 9 a, stk. 2, er oplyst, hvilke udlændinge, der kan meddeles opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse. En udenlandsk arbejdstager, der ønsker at udføre arbejde, herunder frivilligt arbejde, for en anden arbejdsgiver, skal søge om arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, jf. udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 1. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 14, stk. 2, 2. pkt., er en udlænding med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1, 2, 5-8, 10, 11, og nr. 12, litra a, c og d, fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse.

Forslaget indebærer, at udlændinge med opholdstilladelse efter positivlisten (§ 9 a, stk. 2, nr. 1) eller beløbsordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 2), som trainee (§ 9 a, stk. 2, nr. 5), på baggrund af individuelle kvalifikationer (§ 9 a, stk. 2, nr. 6), på baggrund af ansættelse på en boreplatform m.v. (§ 9 a, stk. 2, nr. 7), som fodermester eller driftsleder inden for landbruget (§ 9 a, stk. 2, nr. 8), som selvstændig erhvervsdrivende (§ 9 a, stk. 2, nr. 10), på baggrund af arbejdsmarkedstilknytning (§ 9 a, stk. 2, nr. 11) og efter fast track-ordningens spor om henholdsvis en årlig aflønning på et mindstebeløb svarende til beløbsordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 12, litra a), om et uddannelsesophold på højt kvalificeret niveau (§ 9 a, stk. 2, nr. 12, litra c) og om korttidsophold (§ 9 a, stk. 2, nr. 12, litra d) bliver fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse.

Det betyder, at de nævnte grupper vil kunne udføre bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal (svarende til 156 timer pr. kvartal) uden at skulle indgive ansøgning om arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Hvis udlændingen er kortere tid i Danmark end et kvartal eller indrejser midt i et kvartal vil antallet af timer, som udlændingen kan udføre bibeskæftigelse, blive nedsat forholdsmæssigt.

Det vil som i dag være et krav, at bibeskæftigelsen har en sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse. Eksempelvis vil en fodermester kunne udføre bibeskæftigelse på en anden gård i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, men ikke tage bibeskæftigelse som tømmer, og en orkestermusiker kan spille i et andet orkester eller undervise på en musikskole i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, men ikke udføre bibeskæftigelse som kok. Topchefen i en stor dansk virksomhed vil også kunne holde foredrag om f.eks.

ledelse, og en IT-konsulent, der er ansat i en dansk virksomhed, vil kunne starte selvstændig virksomhed ved siden af sin hovedbeskæftigelse, hvor han udbyder IT-konsulentytelser eller underviser i f.eks. grundlæggende IT-færdigheder. Det vil være en konkret og individuel vurdering, om der er sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse.

Hvis den udenlandske arbejdstager har behov for at udføre bibeskæftigelse herudover, kan arbejdstageren som i dag indgive ansøgning om arbejdstilladelse til Styrelsen for International Rekruttering og Integration herom.

Bibeskæftigelsen kan både være i form af lønarbejde og selvstændig erhvervsvirksomhed, herunder freelancearbejde.

Retten til at udføre bibeskæftigelse vil omfatte både udlændinge, som allerede opholder sig i Danmark med en opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, og udlændinge, der indgiver en ny ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af beskæftigelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 1, 2, 5-8, 10, 11, 12, litra a, c og d.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, stk. 2.

Det bemærkes, at retten ligeledes vil omfatte grænsependlere, der har arbejdstilladelse efter udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 4, med henblik på de nævnte typer af beskæftigelse.

Til nr. 4

Det følger bl.a. af udlændingelovens § 44 a, stk. 10, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration med henblik på at kontrollere, at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen overholdes, eller at en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, kan samkøre oplysninger fra egne registre med oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR), Bygnings- og Boligregistret (BBR) og indkomstregistret (eIndkomst). Dette gælder dog alene for berørte personer, der har modtaget forudgående information om, at en sådan kontrol kan finde sted.

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det at indsætte et nyt punktum i § 44 a, stk. 10, hvorefter Styrelsen for International Rekruttering og Integration med henblik på at kontrollere, at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen overholdes, eller at en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, kan samkøre oplysninger fra egne registre med oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).

Med forslaget udvides Styrelsen for International Rekruttering og Integrations nuværende adgang til at samkøre oplysninger fra egne registre med CPR, BBR og eIndkomst med henblik på at kontrollere, om udlændingelovens betingelser for opholds- eller arbejdstilladelse er opfyldt, og om en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, til også at omfatte oplysninger fra CVR.

Forslaget indebærer, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremadrettet kan samkøre oplysninger fra CVR med henblik på at kontrollere, om udlændingelovens betingelser for opholds- eller arbejdstilladelse er opfyldt, herunder om en udlændings beskæftigelsesforhold er i overensstemmelse med reglerne i udlændingeloven.

Forslaget indebærer endvidere, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremadrettet kan samkøre oplysninger fra CVR til brug for styrelsens kontrol af, at udlændinge ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse.

Erhvervsstyrelsen ejer CVR, som indeholder aktuelle og historiske oplysninger om alle danske juridiske enheder og dertil knyttede produktionsenheder, jf. CVR-lovens § 3 og 4. For juridiske enheder indeholder CVR blandt andet oplysninger om CVR-nummer, virksomhedsnavn, startdato, virksomhedsform, virksomhedsadresse, branche og eventuelle bibrancher, antal ansatte, virksomhedens status (f.eks. under konkurs) og eventuelt ophørstidspunkt. Endvidere indeholder CVR oplysninger om navn, adresse og CPR/CVR-nummer for virksomhedsdeltagere, herunder fuldt ansvarlige deltagere, stiftere, ledelsesmedlemmer og ejere. Hertil indeholder registeret grunddata om de juridiske enheders tilknyttede produktionsenheder – forstået som den/de adresser hvorfra en juridisk enhed udøver en aktivitet – herunder oplysninger om P-nummer, navn, starttidspunkt, adresse, branche og eventuelle bibrancher, antal ansatte og eventuelt ophørstidspunkt. For begge typer af enheder (juridiske enheder og disses underliggende produktionsenheder) findes desuden kontaktoplysninger (mail, telefon- og faxnummer) og markering om reklamefritagelse, hvis dette er registreret.

Data fra CVR er offentligt tilgængelig. Det følger af CVR-lovens § 2, nr. 3, at Det Centrale Virksomhedsregister har til formål at stille grunddata til rådighed for offentlige myndigheder og institutioner samt private, jf. §§ 18 og 19.

Allerede i dag anvender Styrelsen for International Rekruttering og Integration registersamkøring som et redskab til systematisk kontrol af alle relevante opholdstilladelser. Den udvidede hjemmel til at registersamkøre med oplysninger fra CVR vil på samme måde blive benyttet til kontrol inden for de sagsområder, hvor Styrelsen for International Rekruttering og Integration vurderer det relevant.

Den udvidede adgang til at registersamkøre med oplysninger fra CVR indebærer, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremadrettet kan få beriget listerne fra registersamkøring med brancheoplysninger om de virksomheder, som har indberettet indkomst til en udenlandsk arbejdstager. Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan anvende oplysningerne til at udtage sager målrettet til stikprøvekontrol af, om bibeskæftigelsen har sammenhæng til hovedbeskæftigelsen. Ved stikprøvekontrollen vil Styrelsen for International Rekruttering og Integration herefter undersøge de konkrete tilfælde nærmere, f.eks. ved at indhente dokumentation fra udlændingen/arbejdsgiveren. Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil målrette kontrolindsatsen mod brancher, hvor der vurderes at være størst risiko for overtrædelser. En berigelse af listerne fra registersamkøring med brancheoplysninger kan også være relevant, f.eks. ved kørsler om ulovligt ophold og arbejde. Registersamkøring med CVR kan derudover anvendes til f.eks. at udfinde tilfælde, hvor en virksomhed med ansatte på erhvervsordningerne er gået konkurs, og der er anledning til, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration vurderer, om grundlaget for de ansattes opholds- og arbejdstilladelse fortsat er til stede.

Derudover vil Styrelsen for International Rekruttering og Integrations registersamkøring med indkomstregistret blive videreudviklet, så styrelsen kan finde tilfælde, hvor bibeskæftigelse i form af lønarbejde har haft et større timeomfang end tilladt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det er forudsat, at samkøringer som hidtil vil blive gennemført i overensstemmelse med persondatalovens regler. Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil således alene indsamle og samkøre oplysninger fra CVR med henblik på kontrol i det omfang, det er nødvendigt og sagligt.

De oplysninger, der af Styrelsen for International Rekruttering og Integration indhentes fra CVR i forbindelse med en registersamkøring, og som ikke efterfølgende skal anvendes i en kontrol i en sag om opholds- og arbejdstilladelse, vil som i dag blive slettet, når styrelsen har konstateret, at oplysningerne ikke skal anvendes, jf. persondatalovens § 5, stk. 5.

I tilfælde, hvor det vil være relevant at videregive oplysning om et kontrolresultat til en anden forvaltningsmyndighed, vil dette ske i overensstemmelse med de gældende regler om videregivelse af sådanne oplysninger.

Beslutter Styrelsen for International Rekruttering og Integration på baggrund af oplysninger indhentet i CVR, at der i en sag foretages en egentlig kontrol, vil styrelsen i relevant omfang og i overensstemmelse med persondatalovens regler herom underrette de berørte personer om kontrollen.

Resultatet af en registersamkøring vil ikke i sig selv få opholdsretlige konsekvenser for en udlænding. Der henvises til afsnit 3.1.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, da regeringen ønsker, at de nye smidigere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde skal træde i kraft hurtigst muligt.

Forslaget indebærer, at den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 21, hvorefter en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, med henblik på beskæftigelse kan udføre ulønnet frivilligt arbejde finder anvendelse fra tidspunktet for lovens ikrafttræden, uanset om udlændingen har søgt om opholdstilladelse før eller efter lovens ikrafttræden. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

Forslaget indebærer endvidere, at den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14, stk. 2, hvorefter udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 3, 4 og 12, litra b, er fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med hovedbeskæftigelsen, og udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1, 2, 5-8, 10, 11, 12, litra a, c og d, er fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med hovedbeskæftigelsen, finder anvendelse fra og med lovens ikrafttræden, uanset om udlændingen har søgt om opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, før eller efter lovens ikrafttræden.

Endvidere finder udlændingelovens § 11 b – fremover § 11 b, stk. 1 – fra og med lovens ikrafttræden ikke anvendelse på udlændinge, der på tidspunktet for overtrædelse af § 59, stk. 3, havde opholdstilladelse her i landet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 11 b, stk. 2.

Fra og med lovens ikrafttræden vil en udlænding således ikke i medfør af § 11 b være afskåret fra at opnå tidsbegrænset opholdstilladelse i 15 år eller i 22 år og 6 måneder, forudsat at den pågældende havde opholdstilladelse på tidspunktet for overtrædelsen af § 59 b, stk. 3.

Også udlændinge, der før lovens ikrafttræden har overtrådt udlændingelovens § 59, stk. 3, er undtaget fra den skærpede karensperiode i § 11 b – fremover § 11 b, stk. 1 – forudsat at de havde opholdstilladelse på tids-

punktet for overtrædelsen. Det gælder uanset, om de også før lovens ikrafttræden er straffet for at have overtrådt § 59, stk. 3.

Hvis en udlænding før lovens ikrafttræden er meddelt afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af, at den pågældende er tildelt en karenperiode efter § 11 b, og den pågældende havde opholdstilladelse på det tidspunkt, hvor overtrædelsen af § 59, stk. 3, fandt sted, vil Udlændingestyrelsen således ved behandlingen af en ny ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, som behandles efter lovens ikrafttræden, se bort fra § 11 b, stk. 1. Tilsvarende vil Udlændingenævnet i disse tilfælde se bort fra udlændingelovens § 11 b, stk. 1, i forbindelse med behandlingen af en klage over en afgørelse om afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse.

Hvis en udlænding før lovens ikrafttræden er meddelt afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse under henvisning til udlændingelovens § 11 b, og udlændingen efter lovens ikrafttræden anmoder om genoptagelse af sagen hos enten Udlændingestyrelsen eller Udlændingenævnet, skal den pågældende henvises til at indgive en ny ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse hos Udlændingestyrelsen. Ansøgningen vil herefter blive behandlet efter de regler om tidsubegrænset opholdstilladelse, der gælder på ansøgningstidspunktet, herunder den foreslåede nye affattelse af udlændingelovens § 11 b.

Forslaget indebærer endelig, at straffen i sager, som på lovens ikrafttrædelsestidspunkt ikke er endelig afgjort, skal fastsættes efter retningslinjerne i dette lovforslag.

Det følger af straffelovens § 3, at spørgsmålet om straf for handlinger, som er foretaget før lovens ikrafttræden, efter lovens ikrafttræden skal afgøres efter de nye regler, men at afgørelsen dog ikke må blive strengere end efter de tidligere regler.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1, nr. 1 og 3, også finder anvendelse på udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse efter tidligere gældende bestemmelser i udlændingeloven. Forslaget indebærer, at lovens § 1, nr. 1 og 3, om smidigere regler for frivilligt arbejde og bibeskæftigelse også finder anvendelse på udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse efter tidligere gældende bestemmelser i udlændingeloven. Udlændinge, som måtte opholde sig i Danmark på baggrund af eksempelvis en opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 3, jf. lovbekendtgørelse nr. 711 af 1. august 2001, eller tidligere lovbekendtgørelser, er således også omfattet af de nye smidigere regler.

Til § 3

Efter udlændingelovens § 66 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Den foreslåede bestemmelse, der vedrører lovens territoriale gyldighedsområde, betyder, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
<p>§ 9 a. --- <i>Stk. 2-22.</i></p>	<p>I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 2. oktober 2017, som ændret senest ved lov nr. 1691 af 26. december 2017, foretages følgende ændringer:</p> <p>1. I § 9 a indsættes efter stk. 20 som nyt stykke: »Stk. 21. En udlænding, der har opholdstilladelse efter stk. 2, kan udføre ulønnet frivilligt arbejde.« Stk. 21 og 22 bliver herefter stk. 22 og 23.</p>
<p>§ 11 b.---</p>	<p>2. I § 11 b indsættes som <i>stk. 2</i>: »Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på udlændinge, der på tidspunktet for overtrædelse af § 59, stk. 3, havde opholdstilladelse her i landet.«</p>
<p>§ 14. --- <i>Stk. 2.</i></p>	<p>3. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke: »Stk. 2. En udlænding med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 3, 4 og 12, litra b, er fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse. En udlænding med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1, 2, 5-8, 10, 11, 12, litra a, c og d, er fritaget for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen opgjort som et gennemsnit pr. kvartal, hvis bibeskæftigelsen har sammenhæng med den beskæftigelse, som danner grundlag for udlændingens opholdstilladelse.« Stk. 2 bliver herefter stk. 3.</p>
<p>§ 44 a. --- <i>Stk. 2-9---</i> <i>Stk. 10.</i> Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan med henblik på at kontrollere, at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen, registreringsbeviset eller opholdskortet, jf. § 6, overholdes, eller at en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, samkøre oplysninger fra egne registre med oplysninger fra Det Centrale Per-</p>	<p>4. I § 44 a, <i>stk. 10</i>, indsættes efter 1. pkt.: »Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan med henblik på at kontrollere, at betingelserne for opholds- eller arbejdstilladelsen overholdes, eller at en udlænding ikke arbejder eller opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, samkøre oplysninger fra egne registre med oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister«.</p>

sonregister, Bygnings- og Boligregistret og indkomstregisteret. Dette gælder alene for berørte personer, der har modtaget forudgående information om, at en sådan kontrol kan finde sted.

Stk. 11-12---